

UZASADNIENIE

Pozwem z 2 marca 2020 roku powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., reprezentowana przez adwokata, wniosła o zasądzenie od pozwanego D. D. na rzecz powódki kwoty 632 945,36 zł stanowiącej równowartość 146 430,39 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 29 stycznia 2020 roku do dnia zapłaty, w związku ze szkodą spowodowaną przez sprawcę kradzieży towaru w postaci walcówki miedzianej z domieszką srebra. Ponadto wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotności stawki minimalnej, t. j. w kwocie 21 600 zł z uwagi na rodzaj i zawilość sprawy, w tym obszerność zgromadzonego materiału dowodowego, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty oraz kwoty 17 zł uiszczonej tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że dochodzi od pozwanego zapłaty za szkodę z tytułu kradzieży towaru w postaci walcówki miedzianej z domieszką srebra, za którą ponosi odpowiedzialność deliktową wobec Fabryki (...) S.A. z siedzibą w B., która zleciła powódce przewóz towaru na trasie z Niemiec do Polski. Przewóz towaru był realizowany w oparciu o łączącą Fabrykę (...) S.A. z powódkę umowę przewozu o transporcie międzynarodowym, do której zastosowanie mają przepisy Konwencji CMR. Dla potrzeb znalezienia podwykonawcy spedytor powoda J. F. za pomocą giełdy transportowej (...) eu nawiązała kontakt z przedstawicielem (...) sp. z o.o. w W., przedstawiającym się jako I. C. (1). Po dokonaniu weryfikacji powódka wystawiła (...) Sp. z o.o. zlecenie transportowe nr K/018/08/2019, podzlecając tej spółce jako podwykonawcy wykonanie przewozu walcówki miedzianej na trasie H. (Niemcy) – B. (Polska). (...) Sp. z o.o. przekazała sms-em numery rejestracyjne pojazdu oraz dane kierowcy, z kolei powódka podał przedstawicielowi spółki numer załadunku. Następnie podwykonawca podzlecił pozwanemu D. D. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą „Usługi (...) wykonanie przewozu, którego kierowca odebrał towar 12 sierpnia 2019 roku. Wraz z towarem kierowcy został przekazany list przewozowy CMR (...) wystawiony 2 dni 12 sierpnia 2019 roku przez nadawcę towaru. Jako miejsce odbioru towaru wskazano Fabrykę (...) S.A. ul. (...) w B., natomiast towar został dostarczony przez pozwanego na adres firmy (...) ul. (...) w M., o czym kierowca pozwanego został poinformowany sms. Zarówno ubezpieczyciel powoda jak i (...) Sp. z o.o. odmówili wypłaty odszkodowania w związku z zaginięciem towaru. Towar odebrał mężczyzna o nie ustalonej tożsamości, który potwierdził odbiór nieczytelnym podpisem i uścił kwotę 1 600 euro. W wyniku zawartej ugody powód wypłacił Fabryce (...) S.A. kwotę 632 945,39 zł. Pozwany nie zapłacił wskazanej kwoty. (pozew z uzasadnieniem - k. 4-24, pełnomocnictwo – k. 26)

W odpowiedzi na pozew z 12 maja 2020 roku pozwany, reprezentowany przez radcę prawnego, wniósł o zawieszenie niniejszego postępowania do czasu wyjaśnienia jurysdykcji niniejszego Sądu lub Sądu L. Halle, gdzie D. D. wniósł powództwo przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w (...) S.A. w B. o ustalenie braku jego odpowiedzialności odszkodowawczej jako przewoźnika za szkodę powstałą w związku z przewozem walcówki miedzianej z Niemiec do Polski. W przypadku posiadania jurysdykcji przez tutejszy Sąd pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych w podwójnej wysokości. Jednocześnie pozwany podniósł zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powoda w przedmiotowym postępowaniu oraz nieuwzględnienia w treści pozwu przepisów konwencji CMR.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych do odpowiedzialności pozwanego z tytułu kradzieży towaru, jakiej dopuścili się nieznani sprawcy. Strony niniejszego postępowania nigdy nie łączył żaden stosunek prawny. Pozwany nie jest także podwykonawcą (...) sp. z o.o., bowiem zlecający przewóz K. T. nie działał w jej imieniu. Ponadto do powstania szkody przyczyniło się działanie powoda, któremu można przypisać winę i rażące niedbalstwo, bowiem przed udzieleniem zlecenia spółce (...) jako swojemu podwykonawcy nie sprawdził podstawowych dokumentów tej spółki, takich jak odpis z rejestru przedsiębiorców czy licencji przewozowych, wskutek czego doszło do powierzenia przewozu nieistniejącemu podmiotowi. Pozwany jako podmiot działający w dobrej wierze nie mógł wiedzieć, że zlecający przewóz to sprawca/współsprawca przestępstwa. Ponadto pozwany sprzeciwił się również twierdzeniom powoda, iż brał udział w przestępstwie kradzieży towaru. Nie ma znaczenia, że towar został

dostarczony w inne miejsce niż pierwotnie wskazane w liście przewozowym, gdyż w świetle przepisów konwencji CMR dysponentem towaru nie był odbiorca, czyli Fabryka (...) S.A. z siedzibą w B., ale zlecający przewóz pozwanemu, czyli K. T., który wskazał inne miejsce dostawy towaru (odpowiedź na pozew - k. 160-171, pełnomocnictwo – k. 173)

W piśmie procesowym z 2 lipca 2020 r. powódka wniosła o oddalenie wniosku pozwanego o odrzucenie pozwu wobec braku zbiegu odpowiedzialności kontraktowej i deliktowej w przedmiotowej sprawie i w konsekwencji braku podstaw do przyjęcia, iż zachodzi zbieg jurysdykcji tutejszego Sądu z jurysdykcją Sądu L. Halle (Niemcy). Ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości. Powódka dochodzi od pozwanego roszczeń z czynów niedozwolonych, zarzucając pozwanemu lub jego pracownikowi uczestnictwo w kradzieży towaru przez nieustalonego sprawcę. Zdaniem powódki nie można mówić o jego rażącym niedbalstwie, gdyż zaniechanie wglądu do rejestru KRS zostało zastąpione szeregiem innych czynności umożliwiających zweryfikowanie (...) sp. z o.o., m.in. kontakt z (...). Natomiast pozwany dopuścił się czynnego udziału w przestępstwie, gdyż zdawał sobie sprawę, iż przewozi ładunek o znacznej wartości, a mimo to dowiózł towar na pusty plac załadunkowy w M. i wydał towar nieznanemu mężczyźnie, który nie posiadał żadnego upoważnienia i od którego odebrał gotówkę w wysokości 1.600 euro. (pismo procesowe - k. 213-224)

W kolejnych pismach procesowych z dnia 18 sierpnia 2020 r., 26 lutego 2021 r. i 16 marca 2021 r. strony podtrzymały dotychczasowe stanowisko w sprawie. (pisma procesowe k. 243-250, k. 264-268, k. 285-287)

Postanowieniem z 26 stycznia 2021 roku Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił zarzut pozwanego w zakresie braku jurysdykcji i odmówił odrzucenia pozwu (postanowienie – k. 259).

Na rozprawie z dnia 22 grudnia 2022 r. powódka ograniczyła żądanie do kwoty odszkodowania wyliczonej przez biegłego, tj. 589.100 zł i cofnęła pozew w pozostałym zakresie. W pozostałym zakresie stanowiska stron nie uległy zmianie (stanowiska stron e-protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2022 r., czas nagrania 00:50:41)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. jest przedsiębiorcą wpisanym do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Prowadzi działalność w zakresie spedycji, polegającą na zlecaniu przewozu innym firmom przewozowym. (wydruk z KRS powoda k. 44-49, przesłuchanie członka zarządu powódki T. P. e-protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2022 r., czas nagrania 00:04:56)

Pozwany D. D. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w A., zarejestrowaną w Centralnej Ewidencji i (...) o Działalności Gospodarczej pod numerem (...). (wydruk z (...) k. 51-52)

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. została rozwiązana przez likwidację uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 19 lutego 2015 roku i została wykreślona z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego 1 lutego 2018 r. Licencja z wspólnotowa udzielona (...) Sp. z o.o. wygasła 29 maja 2018 r. (wydruk z KRS k. 174-179, wydruk z rejestru (...) k. 251-252)

W przedsiębiorstwie powódki działalnością spedycyjną zajmowała się J. F. (zeznania świadka J. F. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 00:05:24)

Fabryka (...) S.A. z siedzibą w B. kupiła od (...) z siedzibą w H. materiał w postaci walcówki miedzianej ze srebrem w ilości 24.666 kg brutto (24.474 kg netto) o wartości 146 430,39 euro, który nie był objęty umową ubezpieczenia ładunku. Z tego tytułu (...) z siedzibą w H. wystawiła fakturę proforma nr (...) 30 lipca 2019 r. na kwotę 145 018,56 euro, która została opłacona przez (...) S.A. z siedzibą w B. 8 sierpnia 2019 r. 12 sierpnia 2019 r. (...) z siedzibą w H. wystawiła fakturę nr (...) na kwotę 146 430,39 euro, w związku z czym (...) S.A. 22 sierpnia 2019 r. dokonała przelewu w wysokości 145 018,56 euro i 1 411,83 euro (pismo wraz z tłumaczeniem k. 113-114, faktura pro forma wraz z tłumaczeniem k. 115-118, potwierdzenie przelewu - k. 119 – 124 , faktura wraz z tłumaczeniem k 120-123)

Fabrykę (...) S.A. i (...) sp. z o.o. łączyła stała współpraca w zakresie realizacji umów spedycyjnych (zeznania świadka J. F. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 00:05:24)

Powódka zawarła z Fabryką (...) S.A. ((...) S.A.) z siedzibą w B., której przedmiotem tej umowy było zorganizowanie przewozu walcówki miedziovej z dodatkiem srebra (przesłuchanie członka zarządu powódki T. P. e-protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2022 r., czas nagrania 00:04:56, zeznania świadka J. F. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 00:05:24)

9 sierpnia 2019 r. na giełdzie transportowej (...)eu spedytor powódki J. F. umieściła zlecenie transportu 5 palet walcówki blach izolowanych miedzią w kręgach o wartości 146 430,39 euro, który miał zostać odebrany z miejscowości H. na terenie Niemiec i rozładowany na terenie Polski, tj. w Fabryce (...) S.A. ul (...) w B.. (przesłuchanie członka zarządu powódki T. P. e-protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2022 r., czas nagrania 00:04:56, zeznania świadka J. F. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 00:05:24, 00:26:37).

W tym samym J. F. otrzymała wiadomość e-mail od osoby podającej się za I. C. (2) – członka zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.. (przesłuchanie członka zarządu powódki T. P. e-protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2022 r., czas nagrania 00:04:56, zeznania świadka J. F. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 00:05:24)

J. F. dokonała weryfikacji przedstawionych dokumentów, tj. polisy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym nr (...) z dnia 19 czerwca 2019 r. wystawionej przez (...) S.A., którą otrzymała z adres e-mail (...) Ponadto potwierdziła numer (...) Sp. z o.o. Nie otrzymała licencji przewoźnika. (polisa OC przewoźnika drogowego wraz z załącznikami k. 54-61, zaświadczenia k. 62-63, zeznania świadka J. F. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 00:05:24, 00:26:37, 00:50:13)

Po sprawdzeniu dokumentów i danych J. F. uznała, że ma do czynienia z przedstawicielem (...) Sp. z o.o., z którym była w stałym kontakcie telefonicznym, niemniej nie dokonała weryfikacji numeru telefonu stacjonarnego. Powódka kilka lat wcześniej współpracowała z D. w zakresie realizacji umów przewozu. (przesłuchanie członka zarządu powódki T. P. e-protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2022 r., czas nagrania 00:04:56, zeznania świadka J. F. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 00:05:24)

Powódka, po wskazaniu danych kierowcy, otrzymała od (...) S.A. zlecenie spedycyjne na zorganizowanie transportu towarów z oznaczeniem miejsca nadania towaru, miejsca przeznaczenia, wagi towaru, rodzajami i ilością opakowań. Towar miał zostać załadowany w siedzibie firmy (...) w miejscowości H. 12 sierpnia 2019 r., a rozładowany w siedzibie Fabryki (...) S.A. na ulicy (...) w B. 13 sierpnia 2019 roku. Kierowcą miał być K. J., numer rejestracyjny środka transportu (...) (zlecenie spedycyjne nr 348 - k. 53, przesłuchanie członka zarządu powódki T. P. e-protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2022 r., czas nagrania 00:04:56, zeznania świadka J. F. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 00:26:37)

T. towaru objętego wymienionymi dokumentami został zlecony przez powódkę podmiotowi przedstawiającemu się jako (...) Sp. z o.o. w W.. 9 sierpnia przesłano podwykonawcy e-mailem zlecenie transportowe nr (...), którego odbiór podwykonawca potwierdził z adresu mailowego (...) (zlecenie transportowe - k. 69-70, zeznania świadka J. F. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 00:05:24)

Przedmiotowy przewóz został zlecony pozwanemu D. D. w formie mailowej 9 sierpnia 2019 r. przez osobę podającą się za przedstawiciela niemieckiej firmy (...) i posługującej się adresem mailowym (...) Jako miejsce załadunku wskazano H. (Niemcy), miejsce rozładunku nie zostało pierwotnie określone - „zlecam transport w kółku PL-DE”. Zapłata za wykonanie usługi transportowej określona została na 1 600 euro, płatne przy rozładunku. W wiadomości sms z 12.08.2019 r. wskazano jako miejsce rozładunku „B. firma (...)”. Przewozu miał dokonać K. J., zatrudniony przez D. D. (e-mail ze zleceniem – k. 80, wiadomość sms- k. 230, przesłuchanie członka zarządu powódki T. P. T.

P. e-protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2022 r., czas nagrania 00:11:15, przesłuchanie pozwanego D. D. e-protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2022 r., czas nagrania 00:23:43)

W związku z zawartą umową przewozu nadawca (...) z siedzibą w H. wystawił międzynarodowy list przewozowy CMR o numerze (...) 12 sierpnia 2019 r., który przekazano K. J. w miejscu załadunku i zgodnie z którym załadunek miał nastąpić 12 sierpnia 2018 r. w siedzibie (...) w miejscowości H. (Niemcy), numery rejestracyjne środka transportu (w tym naczepy) (...) 61 UU, zaś towar miał być dostarczony do siedziby Fabryki (...) w B.. W liście przewozowym jako przewoźnik został wskazany (...). Na przedmiotowym liście w rubryce „podpis przewoźnika” widnieje pieczętka (...) K. H. i nieczytelny podpis, a w miejscu „podpis odbiorcy” – nieczytelny podpis, który złożył kierowca K. J. (list przewozowy CMR wraz z prawidłowym tłumaczeniem przysięgłym - k. 388 i k. 402, zeznania świadka J. F. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 01:04:41, zeznania świadka K. J. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 01:12:42)

W trakcie transportu ani J. F., ani inny pracownik powódki, ani też (...) S.A. nie kontaktowali się z kierowcą w sprawie przebiegu przewozu i zmiany miejsca rozładunku towaru. (okoliczność bezsporna)

12 sierpnia 2019 roku kierowca pozwanego K. J. pojazdem o numerach rejestracyjnych (...) odebrał towar z magazynu w H. (zeznania świadka K. J. e-protokół rozprawy z 8 lipca 2021 r., czas nagrania 01:07:57, 01:23:18).

Z kierowcą K. J. skontaktował się w czasie przewozu D. D., która przekazał, iż poprzez wiadomość sms został poinformowany, że towar ma zostać dostarczony do siedziby (...) na ulicę (...) w M.. (wiadomości sms - k. 81-82, zeznania świadka J. F. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 00:20:15, zeznania świadka K. J. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 01:07:57, 01:13:42)

Następnie kierowca K. J., zgodnie z poleceniem D. D., 13 sierpnia 2019 r. przewożony ładunek dostarczył do siedziby (...) na ulicę (...) w M.. Za dostarczenie towaru kierowca otrzymał 1 600 euro bez pokwitowania. Towar odebrał mężczyzna w czarnej bluzie i kapturze, o nieustalonej tożsamości (zapisy z tachografu - k. 324-342, zeznania świadka K. J. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 01:07:57, 01:23:18, zeznania świadka M. S. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 01:39:05).

Towar został rozładowany przez firmę (...) mającą swoją siedzibę na terenie bazy (...) (zeznania pozwanego D. D. e-protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2022 r., czas nagrania 00:23:43).

13 sierpnia 2019 roku na teren zakładu (...) wjechał ciągnik siodłowy marki (...) o numerach rejestracyjnych (...) kierowany przez P. S., którego właścicielem był (...) Sp. z o.o. w G. i który po podpięciu naczepy z ładunkiem wyjechał w nieznanym kierunku. (raport z czynności w sprawie kradzieży ładunku k. 86-102, zeznania świadka K. J. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 01:23:18)

Z tytułu wykonanej usługi (...) 13 sierpnia 2019 r. wystawił fakturę nr (...) na kwotę 1 600 euro. Jako nabywcę wskazano K. T. z siedzibą w H. (Niemcy). (faktura Vat - k. 346, zeznania pozwanego D. D. e-protokół rozprawy z 22 grudnia 2022 r., czas nagrania 00:23:43, zeznania świadka K. J. e-protokół rozprawy z 8 lipca 2021 r., czas nagrania 01:23:18)

13 sierpnia 2019 r. J. F. skontaktowała się z osobą podającą się za przedstawiciela (...) Sp. z o.o. w sprawie przebiegu przewozu, w tym odnośnie potwierdzenia umówionego terminu dostarczenia towaru do (...) S.A. uzyskując informację, iż ciężarówka ma uszkodzoną oponę i kierowca czeka na przybycie busa, który ma pomóc w naprawie. Informację tą powód przekazał (...) S.A., który poinformował powoda, że dostawa towaru do (...) S.A. jest możliwa najpóźniej do godziny 18. Rzekomy przedstawiciel (...) Sp. z o.o. posługiwał się adresem e-mail (...) (korespondencja e-mail k. 68, zeznania świadka J. F. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 00:05:24)

14 sierpnia 2019 r. powódka dowiedziała się od przedstawiciela (...) S.A. W. T., że towar nie dotarł na miejsce rozładunku, tj. do (...) S.A. Z rzekomym przedstawicielem (...) Sp. z o.o. nie było żadnego kontaktu – telefon nie

odpowiadał, nie reagował również na wiadomości e-mail i sms. (zeznania świadka J. F. , korespondencja e-mail k. 71-72)

14 sierpnia 2019 r. (...) sp. z o.o. złożyła w Komendzie Wojewódzkiej w K. zawiadomienie o popełnieniu kradzieży towaru w postaci walcówki miedzianej z domieszką srebra. Dochodzenie w tej sprawie zostało umorzone postanowieniem Prokuratury Rejonowej K.-P. w K. z dnia 31 marca 2020 r. Na skutek zażalenia (...) S.A. z siedzibą w B. na przedmiotowe postanowienie Sąd Okręgowy w Katowicach postanowieniem z 13 października 2020 r. w sprawie o sygnaturze akt XXI Kp 411/20 uchylić zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Prokuraturze Rejonowej K.-P. w K.. (zawiadomienie o umorzeniu dochodzenia - k. 237, postanowienie - k. 290-291, zeznania świadka J. F. e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2021 r., czas nagrania 00:20:15)

16 sierpnia 2019 r. J. F. złożyła reklamację rzekomemu przedstawicielowi (...) Sp. z o.o., którą przesłała zarówno na adres e-mail (...), jak i (...) Wskazała w niej, iż towar będący przedmiotem transportu, który był realizowany na podstawie zlecenia K/O18/O8/2019 z 9 sierpnia 2019 r. nie dotarł na miejsce wskazane w przedmiotowym zleceniu, w związku z czym powódka zastrzega sobie prawo do dochodzenia wszelkich roszczeń, związanych z wyżej wskazaną okolicznością. Poproszono również o potwierdzenie odpowiedzialności za przedmiotową szkodę w ciągu 7 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, zaś brak informacji zwrotnej w przewidzianym terminie będzie traktowany jako akceptacja i przyjęcie odpowiedzialności za powstałą szkodę. (korespondencja e-mail- k. 74)

Fakt zaginięcia towaru został zgłoszony ubezpieczycielowi (...) sp. z o.o. w K., tj. (...) S.A. w S., z którym powoda łączyła umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej potwierdzona polisą ubezpieczeniową nr (...) z dnia 24 czerwca 2019 r. ważną od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2020 roku, rozszerzona m.in. o klauzulę wydania towaru osobie nieuprawnionej. (okoliczność bezsporna, pismo - k. 76-77)

Fakt zaginięcia towaru został również zgłoszony (...) S.A. w W., czyli ubezpieczycielowi D.. Sp. z o.o. z siedzibą we W.. (okoliczność bezsporna)

W piśmie z 19 sierpnia 2019 r. Fabryka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w B. na podstawie art. 79 Prawa przewozowego w związku z przepisami Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa w sprawie ustalania stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego złożyła stronie powodowej reklamację dotyczącą usługi przewozowej walcówki miedzianej z domieszką srebra w ilości 24.660 kg o wartości 146.430,39 euro, na którą wystawiono faktura Vat nr (...). Towar miał zostać przewieziony od siedziby sprzedawcy, tj. (...) H. w Niemczech do siedziby reklamującego na ulicy (...) w B.. Z informacji telefonicznych uzyskanych przez reklamującego od pracownika przewoźnika J. F. wynika, iż przewóz towaru został podzlecony (...) Sp. z o.o., która z kolei podzleciła przewóz D. D.. Ostatecznie towar został przewieziony do M., czyli nie dotarł do miejsca przeznaczenia, zaś całokształt okoliczności sprawy wskazuje na graniczące z pewnością prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa na szkodę reklamującego. W związku z powyższym reklamujący wezwał przewoźnika do zapłaty na jego rzecz kwoty 149 430,39 euro odpowiadającej wartości skradzionego towaru na wskazany rachunek bankowy. (reklamacja - k. 107-108)

W odpowiedzi na złożoną reklamację powódka wskazała, iż stan faktyczny sprawy usprawiedliwia wniosek, że w czasie realizacji łączącej strony umowy przewozu doszło do popełnienia czynu zagrożonego sankcją karną na szkodę reklamującego. Fakt zaginięcia towaru został zgłoszony ubezpieczycielowi (...) sp. z o.o., tj. (...) S.A. w S., z którym łączy powoda umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, m.in. w zakresie odpowiedzialności cywilnej umownego przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym, potwierdzoną polisą ubezpieczeniową tego Towarzystwa ważną od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. Powódka potwierdziła wolę ugodowego załatwienia objętej reklamacją, jednakże biorąc pod uwagę interes powoda niezbędne jest zachowanie wszelkich rygorów wynikających z umowy ubezpieczenia oraz przepisów konwencji CMR. (pismo - k. 109)

Pismem z dnia 20 sierpnia 2019 r. powódka poinformował pozwanego, iż w 12 sierpnia 2019 roku podjął się transportu towaru w postaci walcówki miedzianej o wadze 24.666 kg oraz wartości 146 430,39 euro stanowiącej własność Fabryki (...) S.A. na podstawie międzynarodowego listu przewozowego CMR o numerze (...) wystawionego 12 sierpnia 2019 r. z miejscowości H. do siedziby (...) S.A. w B.. Wyżej wskazany towar został rozładowany pod adresem firmy

(...) przy ulicy (...) w M. i wydany przez kierowcę pozwanego bliżej nieokreślonej osobie po otrzymaniu kwoty w gotówce w wysokości 1.600 euro. W związku z powyższym ww. właściciel towaru wystąpił z roszczeniem w stosunku do powoda i wezwaniem do zapłaty na kwotę 146.430,39 euro, za co zdaniem powoda całkowitą odpowiedzialność ponosi pozwany i wezwał pozwanego o potwierdzenie jego odpowiedzialności za przedmiotową szkodę w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, zaś brak informacji zwrotnej w przewidzianym terminie będzie potraktowany jako akceptacja i przyjęcie odpowiedzialności za powstałą szkodę. (pismo -k. 105)

W odpowiedzi na przedmiotowe pismo pozwany 6 września 2019 r. poinformował, iż nie uznaje swojej odpowiedzialności w przedmiotowej sprawie. Ponadto wskazał, iż w d26 sierpnia 2019 r. powód otrzymał wiadomość e-mail od brokera firmy ubezpieczeniowej P. P. G. z odpowiedzią na ww. pismo, do którego ma kierować wszystkie kwestie związane z likwidacją przedmiotowej szkody. (pismo pozwanego - k. 106)

19 września (...) S.A. odmówił przyjęcia odpowiedzialności za szkodę na rzecz (...) S.A. w B. i wypłaty odszkodowania, argumentując m.in. że (...) nie odpowiada za szkody powstałe w wyniku wydania towaru osobie nieuprawnionej oraz za szkody powstałe w wyniku winy umyślnej ubezpieczonego lub osób, za które ubezpieczony ponosi odpowiedzialność. (pismo - k. 78-79)

23 września 2019 r. powódka zwróciła się do (...) S.A. z siedzibą w S. o wyrażenie zgody na ewentualne zawarcie przez (...) sp. z o.o. z poszkodowanym Fabryką (...) S.A. w B. ugody w wyniku podjęcia przez strony próby mediacji zmierzającej do pozasądowego rozwiązania sprawy. (pismo - k. 110)

2 października 2019 r. (...) S.A. z siedzibą w B. poinformowała powódkę, że towar w postaci walcówki miedzianej z domieszką srebra w ilości 24.666 kg brutto o wartości 146.430,39 euro, będący przedmiotem szkody dotyczącej transportu według międzynarodowego listu przewozowego CMR o numerze (...) wystawionego dnia 12 sierpnia 2019 r. nie był objęty umową ubezpieczenia cargo oraz że szkoda nie została zgłoszona przez (...) S.A. z siedzibą w B. z tytułu żadnej innej polisy. Jednocześnie wskazała numer rachunku bankowego, na który należy dokonać wpłaty należnego odszkodowania. (pismo -k. 112)

W dniu 8 października 2019 r. (...) S.A. poinformowało powoda, iż w związku z zakończeniem likwidacji szkody odmawia przyjęcia odpowiedzialności za powstałą szkodę i w związku z tym nie wydaje żadnych zaleceń co do prowadzenia przez powoda negocjacji ugodowych z poszkodowanym. (pisma - k. 76-77 i 111)

21 października 2019 r. powódka wezwał pozwanego do zapłaty na rzecz powoda kwoty 146 430,39 euro w nieprzekraczalnym terminie do 25 listopada 2019 r. tytułem szkody wyrządzonej powodowi w związku z przekazaniem przez kierowcę K. J. towaru w postaci 5 sztuk kręgów walcówki miedzi o wadze 24.666 kg nieznanemu osobie na terenie placu załadunkowego w M. zamiast na terenie siedziby (...) S.A. z siedzibą w B. pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. (wezwanie do zapłaty - k. 144-145)

W odpowiedzi z 19 listopada 2019 r. pozwany odmówił zapłaty żądanej kwoty, gdyż jego zdaniem brak jest podstaw do przedmiotowego żądania ze względu na przepisy konwencji CMR jak i przepisy kodeksu cywilnego regulujące odpowiedzialność deliktową. Jak wskazał pozwany stronie powodowej można postawić zarzut co najmniej rażącego niedbalstwa, która powierzyła nieistniejącej spółce (...) Sp. z o.o. towar o znacznej wartości w postaci walcówki izolowanej miedzią w kręgach. (pismo - k. 147)

W odpowiedzi strona powodowa podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie. (pismo k. 149)

12 listopada 2019 r. (...) S.A. z siedzibą w B. i powodowa spółka zawarły ugodę w formie aktu notarialnego wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji, której celem było ustalenie spłaty przez powoda odszkodowania należnego (...) S.A., w związku ze zdarzeniem, do jakiego doszło w czasie wykonywania zleconego powodowi przewozu na rzecz (...) S.A., tj. w związku z całkowitym zaginięciem towaru w postaci walcówki miedzianej z domieszką srebra w ilości 24.666 kg w okolicznościach wskazujących na popełnienie czynu zagrożonego sankcją karna. Strony ugody wskazały, iż przedmiotowe zdarzenie stanowi podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej powódki względem (...) S.A. na

podstawie przepisów Konwencji CMR. Ponadto ustalono, iż powód jest zobowiązany do zapłaty na rzecz (...) S.A. łącznej kwoty 632 945,36 zł, zaś zapłata przedmiotowej kwoty ma nastąpić w 10 miesięcznych ratach – począwszy od listopada 2019 roku do sierpnia 2020 roku. Strony potwierdziły, iż na poczet pierwszej raty wpłacił kwotę 14 643,04 euro, co stanowi 62 672,21 zł (wg. kursu NBP z 24 października 2019 r., w związku z czym do spłaty pozostała kwota 570 273,15 zł płatna w 9 miesięcznych ratach do 10 każdego miesiąca na wskazany rachunek bankowy począwszy od grudnia 2019 r., zatem spłata ww. kwoty obejmuje 8 miesięcznych rat w wysokości po 63 363,68 zł w okresie od grudnia 2019 r. do lipca 2020 r. oraz jedną ratę w wysokości 63 363,71 zł w sierpniu 2020 roku. (ugoda w formie aktu notarialnego Repertorium A numer (...) k. 125-135, potwierdzenia przelewów k. 137-140, 231-236)

Notą księgową nr (...) z dnia 21 listopada 2019 r. Fabryka (...) S.A. z siedzibą w B. obciążyła (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. kwotą 632 945,36 zł za zaginiony towar zgodnie z ugodą z 12 listopada 2019 r. (nota obciążeniowa k. 136)

Przedmiotem szkody jest zaginiony towar w postaci walcówki miedziowej srebrzonej w ilości 24.666 kg, w skład której wchodzi miedź w ilości 24.663,534 kg i srebro w ilości 2,466 kg. Towar został przyjęty do przewozu zgodnie z dokumentem CMR w dniu 12 sierpnia 2019 roku. Wysokość odszkodowania za zaginięcie towaru została wyliczona według wartości rynkowej towaru w miejscu i w okresie przyjęcia go do przewozu i wynosi 589 100 zł. (opinia (...) Rady Federacji Stowarzyszeń (...) - k. 417-427)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.

Należy podkreślić, że w istocie rzeczy stan faktyczny sprawy był bezsporny między stronami, a spór dotyczył kwestii prawnych, a mianowicie odpowiedzialności prawnej pozwanego i powódki za szkodę w przewozie.

Okoliczności utraty towaru, przekierowania transportu w inne miejsce i cały mechanizm przestępczej działalności osób, które ukradły tożsamość (...) Sp. z o.o., nie były przedmiotem sporu. Spedytor J. F. zeznała, że nie sprawdziła danych D. w KRS, poprzestała na danych z giełdy (...) .pl i polisy ubezpieczeniowej. Kierowca - świadek K. J. dokładnie opisał, jak wyglądał odbiór towaru, przekierowanie w inne miejsce, przyznał, że na polecenie D. D. doszło do zmiany miejsca rozładunku, bez zmiany miejsca rozładunku w liście przewozowym. Przyznał, że nie sprawdził tożsamości osoby odbierającej towar.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne.

Między powódką, a Fabryką (...) S.A. z siedzibą w B. doszło do zawarcia umowy na transport towaru w przewozie międzynarodowym.

Zgodnie z przedmiotową umową Fabryka (...) S.A. z siedzibą w B. zleciła powodowi zorganizowanie przewozu jako profesjonalnemu podmiotowi zajmującemu się organizowaniem usług przewozowych.. Spedytorzy zatrudnieniu u powoda, w tym J. F., poszukiwali przewoźników na giełdach transportowych. To do nich należało określenie trasy przewozu towarów, kosztów przewozu, przyjmowanie i odbieranie dokumentów przewozowych.

(...) Sp. z o.o. wystawił na giełdzie transportowej ofertę przewozu na trasie Polska – Niemcy z dokładnym miejscem podjęcia i zdania ładunku. Na ofertę jako przewoźnik odpowiedziała osoba podająca się za I. C. (1) reprezentującego (...) Sp. z o.o. Następnie prawdopodobnie ta sama osoba (grupa osób) podająca się za przedstawiciela K. T. z siedzibą w H. (Niemcy) podzleciła wykonanie umowy przewozu pozwanemu D. D.. W kontaktach zarówno z powodem jak i pozwanym posługiwała się tym samym adresem mailowym (...)

Spór między stronami sprowadził się jedynie co do oceny czy szkoda w postaci zaginięcia towaru była rezultatem działań powódki, która dopuściła się zaniedbań w realizacji umowy poprzez zlecenie przewozu podmiotowi niesprawdzonemu czy też pozwanego, który dopuścił się rażącego niedbalstwa w realizacji podzleczonej umowy przewozu.

Zdaniem Sądu, jak wskazano powyżej, D. D. wykonywał umowę przewozu na podstawie zlecenia przez ten sam podmiot, który podjął się przewozu na zlecenie (...) sp. z o.o. Analiza dokumentów dotyczących zlecenia transportu, zawarcia umowy z pozwanym przewoźnikiem oraz zeznania świadków i stron postępowania. wskazują na taką konstrukcję.

W niniejszej sprawie zastosowanie mają przepisy Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR), podpisanej w 1956 r. w G. (Dz.U. Nr 49, poz. 238 z 14 września 1962 r.). Zgodnie z jej art. 1 ust. 1 Konwencję stosuje się do wszelkiej umowy o zarobkowy przewóz drogowy towarów pojazdami, niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsca przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie, znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się. Polska i Niemcy podpisały wskazaną Konwencję. Stosowanie Konwencji jest niezależne od miejsca zamieszkania bądź siedziby stron umowy oraz ich przynależności państwowej. Jedynym warunkiem zastosowania postanowień CMR jest okoliczność, że przewóz odbywa się pomiędzy miejscami znajdującymi się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się. Z załączonych do pozwu dokumentów wynika, że warunki te zostały spełnione w przedmiotowej sprawie.

Strona powodowa działała jako przewoźnik, a nie jako spedytor, gdy zlecenie od (...) S.A. obejmowało przewiezienie towaru, a nie tylko zawarcie umowy przewozu z innym podmiotem (tak wyrok H. van B. te A. z 8 listopada 1989 r., T. de C. de L. z dnia 27 czerwca 1985 r.). Zasada ta ma zastosowanie także wtedy, gdy przewóz wykonywany jest faktycznie przez innego przewoźnika. Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 4 grudnia 2003 r. (I ACa 696/2003, niepublikowany), w którym dodatkowo stwierdził, że strona działa jako spedytor, a nie jako przewoźnik podlegający Konwencji CMR tylko wtedy, gdy w sposób wyraźny zobowiązuje się jedynie do zorganizowania przewozu. Takie zobowiązanie nie wynika z zawartej przez powoda i (...) S.A. umowy.

W związku z umową zawartą przez powódkę doszło do jej nieprawidłowego wykonania. Zgodnie bowiem z art. 3 Konwencji przewoźnik odpowiada jak za swoje własne czynności i zaniechania, za czynności i zaniechania swoich pracowników i wszystkich innych osób, do których usług odwołuje się w celu wykonania przewozu, kiedy ci pracownicy lub te osoby działają w wykonaniu swych funkcji. Powierzenie przesyłki podwykonawcy nie ma wpływu na ustalony w przepisach Konwencji zakres odpowiedzialności przewoźnika. Przewoźnik ponosi bowiem ryzyko wadliwego działania (zaniechania) swoich pracowników, podwykonawców czy pomocników. Wykazanie przez przewoźnika, że nie ponosi winy w wyborze wymienionych osób, nie jest zatem w żadnym wypadku wystarczające do uwolnienia się od odpowiedzialności. Przewoźnik musiałby w tym celu udowodnić, że szkoda powstała z przyczyn, za które i on nie ponosiłby odpowiedzialności (wymienionych w przepisach Konwencji – w szczególności art. 17 CMR).

Zgodnie z art. 13 Konwencji CMR odbiorca przesyłki jest uprawniony do dochodzenia roszczeń od przewoźnika z tytułu utraty przesyłki. Z przepisu art. 17 ust. 1 CMR wynikają bezpośrednio dwie przesłanki odpowiedzialności przewoźnika za stan towaru i opóźnienie w przewozie, tj. szkoda przybierająca postać całkowitego lub częściowego zaginięcia towaru bądź jego uszkodzenia, i okoliczność, że powstała ona w czasie między przyjęciem towaru do przewozu a jego wydaniem. Konwencja, regulując w przepisach art. 17 ust. 1 CMR zakres odpowiedzialności przewoźnika za całkowite lub częściowe zaginięcie i uszkodzenie towaru oraz opóźnienie dostawy, w ogóle nie posługuje się terminem szkoda, wskazuje jedynie na wymienione formy szkody. Dotyczy to zarówno szkód zaistniałych bezpośrednio w towarze, jak i następstw opóźnienia czy też innych przypadków niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przewoźnika. Powódka naprawiła szkodę, którą poniósł odbiorca i żądała naprawienia szkody przez pozwanego, jako przewoźnika odpowiedzialnego za powstanie szkody.

Pozwany nie uznał roszczenia powódki podnosząc, że przyczyną szkody było rażące niedbalstwo powódki przy wyborze przewoźnika, w tym brak weryfikacji danych w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego i w rezultacie podzlecenie wykonania przewozu podmiotowi podszywającemu się pod (...) Sp. z o.o., która od dwóch lat nie widniała KRS. Stanowisko pozwanego znajduje częściowe odzwierciedlenie w zgromadzonym materiale dowodowym. J. F. dokonała sprawdzenia polisy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w

ruchu międzynarodowym, natomiast nie otrzymała licencji przewoźnika i nie sprawdziła danych w KRS. W związku z powyższym należy wskazać, iż strona powodowa dopuściła się zaniedbań w zakresie realizacji umowy przewozu.

Niemniej za powstanie szkody odpowiada również pozwany. Zgodnie z art. 12 ust. 1 Konwencji CMR prawo do rozporządzania towarem, w tym zmiany miejsca przewozowego miał nadawca. Nie ma racji pozwany, iż prawo dysponowania towarem przysługiwało podmiotowi podającemu za K. T.. Zgodnie z art. 12 ust. 3 Konwencji CMR prawo do rozporządzenia towarem należy do odbiorcy od chwili wystawienia listu przewozowego, jeżeli nadawca uczynił o tym wzmiankę w liście przewozowym, zaś w przedmiotowej sprawie na liście przewozowym CMR brak było takiej adnotacji, czyli prawo dysponowania towarem przysługiwało jedynie nadawcy, a nie podmiotowi zlecającemu usługę pozwanemu. Ani w liście przewozowym, ani w żadnym innym dokumencie nie ma adnotacji o zmianie miejsca rozładunku przez nadawcę ujawnionego w liście przewozowym. W związku z czym pozwany/pracownik pozwanego był zobligowany dostarczyć towar do siedziby (...) S.A. w B., tak jak określał to list przewozowy. Przewoźnik (w tej sprawie pozwany), który nie wykona instrukcji zawartych w liście przewozowym lub nie zażąda przedstawienia listu przewozowego ze stosowną zmianą odpowiada wobec osoby uprawnionej za powstałą szkodę (art. 12 ust. 7 CMR). Należy podkreślić, że pozwany nie tylko zawiózł towar w miejsce inne niż wskazane w liście przewozowym, ale także wydał towar bliżej nieokreślonej osobie (podpis na liście jest nieczytelny, nie pozwala na identyfikację odbiorcy). Odpowiada zatem za szkodę powstałą na skutek tego, że towar nie dotarł do odbiorcy.

Powódka określiła początkowo wartość szkody na 632 945,36 zł, stanowiącą równowartość kwoty, którą zobligowana był wypłacić (...) S.A. w związku z zawartą ugodą pozasądową. Zgodnie z art. 23 ust. 1 Konwencji CMR wartość odszkodowania za całkowite zaginięcie towaru oblicza się według wartości towaru w miejscu i w okresie przyjęcia go do przewozu. Stosownie do art. 23 ust. 4 Konwencji CMR oprócz wartości towaru zwraca się cło i inne wydatki poniesione w związku z przewozem towaru. Z opinii (...) Rady Federacji Stowarzyszeń (...), która ostatecznie nie była kwestionowana wynika, że wartość poniesionej szkody wynosi 589 100 zł, czyli jest niższa niż wypłacone przez powódkę odszkodowanie.

Zgodnie z art. 37 Konwencji CMR przewoźnikowi, który wypłacił odszkodowanie (w przedmiotowej sprawie powódka - (...) S.A.), przysługuje roszczenie zwrotne o sumę odszkodowania, odsetki i koszty do przewoźników, którzy uczestniczyli w wykonaniu umowy przewozu. Artykuł ten nie przewiduje ograniczenia w zakresie możliwości żądania zwrotnego tylko wobec przewoźnika, któremu bezpośrednio był zlecony przewóz przez innego przewoźnika, dlatego okoliczność podnoszona przez pozwanego, iż nie zawierał od umowy z powódką nie ma żadnego znaczenia. Wystarczy, że pozwany brał udział w przewozie i jest odpowiedzialny za szkodę. Jeżeli szkodę spowodowało dwóch lub więcej przewoźników, każdy z nich powinien zapłacić kwotę proporcjonalną do swojej części odpowiedzialności (art. 37 pkt b) Konwencji). Z uwagi na to, że szkodę spowodowała zarówno powódka – podzlecając przewóz nieistniejącemu podmiotowi i przekazując dane umożliwiające następnie zabór ładunku, jak i pozwany – dostarczając towar niezgodnie z listem przewozowym i wydając go nieustalonej osobie, powódka może żądać od pozwanego zwrotnie jedynie połowy kwoty odszkodowania (wyliczonego zgodnie z postanowieniami Konwencji), proporcjonalnie do swojej odpowiedzialności.

W związku z powyższym Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 294 550 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości 5 % w skali roku (na podstawie art. 27 ust. 1 Konwencji CMR) i oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

W zakresie, w jakim powódka cofnęła pozew i zrzekła się roszczenia postępowanie podlegało umorzeniu na podstawie art. 355 k.p.c. Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c., pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Z kolei w myśl art. 203 § 4 k.p.c. sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że czynność ta jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Z okoliczności przedmiotowej sprawy nie wynika, by cofnięcie pozwu było sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa, a powód cofnął pozew i zrzekł się roszczenia w zakresie kwoty 43 845,36 zł w związku z wydaną opinią biegłego.

Sąd nakazał pobrać od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 1 540,26 zł od strony powódki, a 1 312,08 zł od pozwanego tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (koszty związane z wydaniem opinii przez biegłego, które nie zostały pokryte z zaliczek.

Powódka wygrała spór w 46% O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. i dokonując stosunkowego rozdzielenia kosztów zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 15 193 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie na podstawie art. 98 § 1¹k.p.c.

Na podstawie art. 80 ust. 1 w zw. z art. 80 a w zw. z art. 82 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał zwrócić powódce kwotę 465,50 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki na tłumacza.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z odpisem uzasadnienia doręczyć stronom (przez pełnomocników, przez PI).

(...), 13.02.2023 roku Sędzia

Aleksandra Smółkiewicz